

Obsah

Předmluva	11
Předmluva k českému vydání	13
Poznámka překladatelky	15
Poděkování	16
Úvod	17
Kapitola 1	
Diagnóza	19
Diagnostika Aspergerova syndromu	22
První fáze: posuzovací stupnice	22
Druhá fáze: diagnostické vyšetření	26
Diagnostická kritéria	28
Šest cest k diagnóze	28
1. Diagnóza autismu v raném dětství	29
2. Příznaky projevující se v první třídě	29
3. Atypické příznaky jiné poruchy	30
4. Příbuzný má diagnózu autismu nebo Aspergerova syndromu	31
5. Druhotná psychická porucha	31
6. Reziduální Aspergerův syndrom v dospělosti	32

Kapitola 2

Sociální chování	33
Diagnostická kritéria sociálního chování	33
Hra s vrstevníky	35
Pravidla chování	36
Programy orientované na vhodné sociální chování	40
Co mohou udělat rodiče?	40
Co mohou udělat učitelé?	41
Skupinový nácvik sociálních dovedností	44
Přátelství	49
Oční kontakt	56
Emoce	57
Metody pomáhající rozvíjet vnímání emocí	58
Metody pomáhající rozvíjet vyjadřování emocí	62
Souhrn metod pro nácvik sociálního chování	65

Kapitola 3

Jazyk a řeč	67
Pragmatika aneb umění komunikace	68
Doslovné chápání	75
Prozodie čili melodie řeči	78
Pedantské vyjadřování	79
Individuální novotvary ve vyjadřování	81
Samomluva	81
Rozlišování zvuků řeči	82
Slovní plynulost	84
Souhrn metod pro rozvoj jazyka a řeči	85

Kapitola 4

Zájmy a rituály	87
Diagnostická kritéria zájmů a rutinních činností	90
Vyhraněné zájmy	91
Podnícení konverzace	91
Dokázání inteligence	91
Nastolení řádu a pravidelnosti	92
Příležitost k odpočinku	92
Činnost přinášející radost	92
Způsoby práce s vyhraněnými zájmy	93
Omezený přístup	93
Konstruktivní využití	94
Rutinní činnosti	97
Souhrn strategií v oblasti zájmů a rituálů	99

Kapitola 5

Pohybová neobratnosť	101
Specifika narušeného motorického vývoje	102
Pohyb v priestore (lokomoce)	102
Hra s míčem	103
Rovnováha	103
Manuálna zručnosť	104
Písmo a rukopis	104
Rychlé tempo	105
Uvoľnené kĺby	105
Rytmus	105
Napodobovanie pohybov	106
Poruchy pohybu	106
Tourettův syndróm	106
Katatonie a príznaky Parkinsonovy nemoci	107
Dysfunkcia mozegu	108
Souhrn metod pro rozvoj pohybových schopností a dovedností	109

Kapitola 6

Kognície	111
Teória mysli	111
Profil schopností v inteligentných testoch	114
Pamäť	115
Pružnosť myslenia	116
Čtení, hláskování a počítání	117
Představivost	120
Vizuální myšlení	123
Souhrn metod pro rozvoj kognície	125

Kapitola 7

Citlivost smyslů	127
Citlivost na zvuky	128
Citlivost na dotyk	131
Citlivost na chuť a složení jídel	133
Citlivost na zrakové podněty	134
Citlivost na pachy	135
Citlivost na bolest a teplotu	135
Synestezie	136
Souhrn metod a doporučení při přecitlivělosti smyslů	137

Časté otázky	139
1. Je Aspergerův syndrom vrozený?	139
2. Mohou být příčinou náročný průběh těhotenství nebo komplikace při porodu?	141
3. Jedná se o dysfunkci specifické oblasti mozku?	141
4. Mohli jsme poruchu způsobit my?	142
5. Může se Aspergerův syndrom kombinovat s dalšími poruchami?	143
6. Jak velký je rozdíl mezi projevy syndromu a běžnými schopnostmi a vlastnostmi osobnosti?	143
7. Může být Aspergerův syndrom druhotným projevem poruchy řeči?	144
8. Může se Aspergerův syndrom vyskytovat společně s poruchou pozornosti?	145
9. Mohl by Aspergerův syndrom představovat určitý druh schizofrenie?	146
10. Jaký je rozdíl mezi vysoce funkčním autismem a Aspergerovým syndromem?	148
11. Projevuje se Aspergerův syndrom jinak u dívek a u chlapců?	150
12. Jak lze jedinci s Aspergerovým syndromem pomoci, aby nebyl tak úzkostný?	152
13. Je výskyt deprese hodně pravděpodobný?	156
14. Jak lze ovládat náladu a vztek člověka s Aspergerovým syndromem?	158
15. Jaké změny lze očekávat v dospívání?	161
16. Může mladý člověk s Aspergerovým syndromem navázat normální vztah?	162
17. Hrozí jedincům s Aspergerovým syndromem vyšší riziko, že budou páchat trestné činy?	166
18. Jakou pomoc mohu dítěti obstarat?	167
19. Na co máme dávat pozor při výběru školy?	170
20. Jaké výhody přináší diagnóza Aspergerův syndrom?	172
21. Jak máme diagnózu sdělit ostatním?	173
22. Jaké povolání je pro jedince s Aspergerovým syndromem nejvhodnější?	176
23. Jaká je dlouhodobá prognóza Aspergerova syndromu?	179

Příloha 1

Internetové odkazy	183
Stránky v angličtině:	183
Stránky v češtině:	184

Příloha 2

Dneska si připadám...	185
------------------------------------	-----

Příloha 3

Diagnostická kritéria	187
Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu (Gillberg a Gillberg, 1989).....	187
Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu (Szatmari, Bremner a Nagy, 1989)	188
Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu (DSM IV, 1994)	189
Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu (MKN-10 (Světová zdravotnická organizace), 1993)	190
Literatura	193